

"Ull kan vara så mycket mer än en kliande tröja"

SJUHÄRAD

Pia Mattzon är tjänstledig från sitt jobb på kommunen för att skriva en bok om svensk ull. Hon vill att fler ska få upp ögonen för vilken fantastisk resurs det är.

– Jag fick reda på hur mycket svensk ull som bara slängs och tyckte det var rent sorgligt.

Till vardags jobbar Pia Mattzon som kommunikator på Borås stads servicekontor, men från i våras är hon tjänstledig på heltid för att skriva en bok om svensk ull.

– Sverige importerar omkring 1700 ton ull från andra länder varje år, medan omkring 800 ton slängs av den svenska ullen. Flera delar i logistikkedjan saknas för att svensk ull ska kunna tas tillvara på ett bra sätt, men många engagerar sig nu runtom i landet för att det ska bli bättre.

Pia har alltid haft intresse för textilhantverk och gillat får. Det stora intresset för ull väcktes 2018 på Textilmuseet i Borås, där utställningen "Ull för livet" och parallellt slöjdutställningen "Next level craft" fick henne att tänka till:

– Det var då jag fick reda på hur mycket svensk ull som bara slängs och tyckte det var rent sorgligt. Många som klipper sina får vet inte var de kan sälja ullen, eller vad de ska göra med den, och bara slänger eller gräver ner den.

I dag finns bara ett större ulltvätteri och det ligger på Gotland. Pia menar att nu behövs bland annat fler spinnerier och fler tvätterier, helt enkelt fler led i hanteringen som inte finns i dag.

Pia har stickat mycket tidigare, och under pandemin fick det intresset fart igen. Hon har dessutom lärt sig att tova, karda och hur man spinner ull på en slända.

– Jag har blivit mer och mer en ullnörd, det är jättekul, säger Pia och skrattar.

Sedan några år har hon lurat lite på om hon skulle kunna bidra på något sätt för att uppmärksamma den svenska ullen.

– Jag är ingen expert men jag läser på mest hela tiden. Jag lärde mig mycket på utställningarna och ville göra något med det, men visste inte vad.

Svaret hittade hon i sitt yrke där hon i många år jobbat med texter och är van att skriva. Till slut blommade idén ut om att skriva en bok.

Många undrar naturligtvis hur hon har råd att vara tjänstledig ett år för att skriva?

– Jag har sparat och gnetat ihop egna pengar, lever enkelt och billigt, och har även ärvt lite av pappa som gick bort i höstas. Dessutom söker jag olika stipendier. Jag hann berätta för min pappa innan han gick bort att jag vill skriva en bok och han svarade "det borde du ha gjort för länge sen!?" Det blev lite som en "välsignelse" att använda pengar jag ärvt av honom till att skriva.

När Pia skriver boken har hon mycket nytta av att hon både har en journalistisk bakgrund och sitt nuvarande jobb som kommunikatör.

Hon har en klar bild av hur boken ska vara uppbyggd. Nu väntar intervjuer och olika reportage där Pia ska jobba tillsammans med Borås fotografen Anna Sigge.

– Det är den svenska ullen som har huvudrollen i den här boken, och jag vill visa att ull kan vara så mycket mer än en kliande tröja, som många tror. Det är nog den vanligaste kommentaren jag får när jag berättar att jag ska skriva om ull.

Pia Mattzon pekar även på att det ska finnas ett perspektiv av hållbarhet i boken, kombinerat med ekonomi och självhushållning:

– Jag tror vi måste börja tänka om. Man kan ha en tröja av hållbar svensk ull istället för att köpa sju tröjor i en butik för samma pris. Jag hoppas att vi i Sverige kan börja tillverka mycket mer själva igen.

Pelle Boersma

Text

pelle.boersma@bt.se

Pia Mattzon älskar ull och njuter ofta av sin tovade helfäll som hon själv har gjort. Nu är hon ledig från sitt ordinarie jobb för att skriva en bok om svensk ull. FOTO: PELLE BOERSMA

Fakta Pia Mattzon

Ålder: 57 år.

Bor: I Bredared.

Familj: Vuxna dottern Julia.

Hantverk: "Jag gillar att hantverka, gärna tillsammans med andra", säger Pia. Hon och dottern har företaget Mattzons Makeri där de tillverkar och återbrukar kläder och annat, och också vill ordna träffar med andra. "Vi tror det skapar en viktig gemenskap där man kommer bort från alla skärmar en stund".

Övrigt: "Jag gillar att sjunga, och har tagit en del sånglektioner, både som yngre och äldre. Jag har sjungit lite på dop och bröllop och så där", berättar Pia.

Aktuell: Bok om svensk ull. Hemsida: www.ulldille.se

Textilt hantverk är ett stort intresse för Pia Mattzon.

Sällskap hemma i arbetsrummet.